

Zespół Szkół Architektoniczno-Projektowych w Gdańsku
Procedura postępowania w przypadku zaistnienia próby samobójczej ucznia
(deklarowanie samobójstwa przez ucznia, próba samobójcza lub
samobójstwo ucznia)

§ 1

Każdy pracownik szkoły (pedagogiczny i niepedagogiczny) ma obowiązek zareagowania na wszelkie sygnały o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia, na niepokojące zachowania uczniów mogące wskazywać na zamiary samobójcze. W przypadku zaobserwowania lub posiadania informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

§ 2

Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.

1. Do zachowań, które powinny zaniepokoić pracowników szkoły, gdyż mogą wskazywać na zamiary samobójcze, należą:

- 1) wypowiedanie, zapisywanie komunikatów świadczących o myślach i planach samobójczych,
- 2) zainteresowanie lub wręcz zabsorbowanie śmiercią,
- 3) poszukiwanie informacji, w jaki sposób odebrać sobie życie,
- 4) gromadzenie leków, potrzebnych przedmiotów, narzędzi,
- 5) pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
- 6) mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku wyjścia z sytuacji,
- 7) okaleczanie się, autoagresja,
- 8) długotrwały stan smutku, przygnębienia,
- 9) pozbywanie się osobistych i ważnych dla ucznia przedmiotów,
- 10) izolowanie się, zamykanie się w sobie,
- 11) rezygnacja z zajęć, w które dotychczas był zaangażowany,
- 12) duża zmienność nastroju i emocji,
- 13) istotne zmiany w zachowaniu i funkcjonowaniu w domu, w szkole,
- 14) wzrost impulsywności, nagłe impulsywne działania, akty agresji i przemocy, zachowania buntownicze, zwiększona drażliwość, podatność na irytację, trudność w kontroli emocji,
- 15) odrzucanie pomocy, poczucie że udzielenie pomocy jest już nie możliwe,
- 16) zachowania ucieczkowe (związane z dużym napięciem emocjonalnym), absencja w szkole,
- 17) oskarżanie się, poczucie winy, poczucie bycia złym człowiekiem, ciężarem dla innych,
- 18) stan świadczący o zmęczeniu i niemocy.

2. Każdy, kto zauważy niepokojące sygnały, zobowiązany jest zgłosić swoje obserwacje wychowawcy ucznia lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu.

3. Po odebraniu zgłoszenia wychowawca ucznia wraz z psychologiem/pedagogiem szkolnym dokonują diagnozy zgłoszenia oraz sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.
4. Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyny niepokojących zmian w zachowaniu ucznia.
5. Jeżeli wspólne ustalenia potwierdzają obawy o zagrożeniu, informacja przekazywana jest dyrektorowi szkoły.
6. Wraz z rodzicami ustalane są zasady postępowania wobec ucznia: sposób i zakres kontaktów z rodzicami, a także pomoc psychoterapeutyczna na terenie szkoły lub poza nią.

§ 3

Postępowanie w przypadku posiadania informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

1. Pracownik, który otrzymał informację o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia, stara się natychmiast odnaleźć ucznia i powiadomić o sytuacji jego wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Po odnalezieniu ucznia nie pozostawiają ucznia samego, lecz próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce.
3. Informują o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły.
4. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia jeśli jest to konieczne, wzywają Pogotowie Ratunkowe i informują o zaistniałej sytuacji rodziców ucznia.
5. Uczeń powinien natychmiast zostać objęty indywidualną opieką psychologiczną i psychoterapeutyczną.
6. Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, wskazują rodzicom konieczność skontaktowania się z psychiatrą.

§ 4

Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej na terenie szkoły.

1. Pracownik, po otrzymaniu informacji o próbie samobójczej ucznia, stara się natychmiast go odnaleźć.
2. Po odnalezieniu ucznia ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia, nie pozostawia ucznia samego.
3. Usuwa przedmioty umożliwiające ponowienie próby.
4. Stara się dyskretnie przeprowadzić ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce.
5. Jeśli zachodzi taka potrzeba, udziela pierwszej pomocy przedmedycznej.

6. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, wzywa pielęgniarkę szkolną lub pogotowie ratunkowe, policję. Jeśli to możliwe, powinien zadbać, aby interwencja służb przebiegła dyskretnie.
7. Kiedy pojawi się taka możliwość, powiadamia lub zleca powiadomienie o zdarzeniu dyrektora szkoły.
8. Dyrektor szkoły niezwłocznie zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
9. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
10. Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

§ 5

Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły.

1. Jeśli próba samobójcza ma miejsce poza szkołą a rodzic poinformował szkołę, dyrektor szkoły lub pedagog przekazują rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno - pedagogicznej.
2. próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli
3. Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

§6

W przypadku zaistnienia sytuacji omówionych w §3, § 4 oraz § 5 dyrektor szkoły powołuje niezwłocznie Zespół Kryzysowy, do którego zadań należy:

1. analiza zaistniałej sytuacji,
2. nawiązanie kontaktu z uczniem lub jego rodziną (ustalenie stanu zdrowia dziecka),
3. zapewnienie wsparcia psychologicznego uczniowi oraz jego rodzinie,
4. bieżące monitorowanie sytuacji ucznia,
5. nawiązanie współpracy z właściwymi instytucjami w celu rozwiązania zaistniałego problemu.

§ 7

Postępowanie w przypadku śmierci samobójczej ucznia.

1. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
2. Pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.
3. Zorganizowanie w jak najkrótszym czasie zajęć o charakterze autopsji psychologicznej dla grupy, która najczęściej przebywała ze zmarłym dzieckiem i najlepiej je znała, najlepiej by byli to specjaliści zewnątrzni.